

**kılavuzumuz
bilimsel
sosyalizm,
silahımız
partimizdir**

**türkiye işçi partisi
merkez yayın organı**

Çark başak

YIL: 1 — SAYI: 1

13 ŞUBAT 1976 CUMA

FİYATI: 150 KURUŞ

PARTİ GAZETESİNİN İŞLEVLERİ

İşçi sınıfının sosyalist partisinin temel işleyiş ilkesi demokratik merkezîyetçiliktir. Bu ilke yüzlerce, binlerce üyeyi kapsayan ve ülke yüzeyine yayılmış olan Parti örgütünün tek bir varlığın iradesi ve eylemi olarak, tutarlı ve uyumlu bir biçimde işgörebilmesinin vazgeçilmez şartıdır. Partinin etkin olabilmesi için bu birliğinin düşünce ve duyu alanında oluşturulması ve eylem alanında gerçekleştirilmesi gerekir. Bu iki yanlı birliğe varılamazsa Parti, işçi sınıfının politik mücadele aracı olarak kendisinden beklenen işlevleri gereğince yerine getiremez, işçi sınıfının öncü kesimi olma niteliğine kavuşamaz.

Birey kendi özgür iradesiyle, seçme ve karar verme yetkisini kullanarak, partiye üye olur. Üye olduktan sonra parti disiplinine de kendi iradesiyle, o disiplini gönülden kabullenerek uyar. Parti disiplinine kayıtsız şartsız uyulur, çünkü parti disiplini dışardan dayatılarak zorla kabul ettirilen mekanik bir disiplin değil, üyelerin kendi iradesiyle, gereğine inananarak kabul ettikleri bir disiplindir. Özgür, gönülde bir disiplinin oluşturulup uygulanabilmesi, bireyler olarak parti üyelerinin içinde görev aldıkları çalışma birimleri ve örgüt organları aracılığıyla Parti'de kararların oluşturulmasına katkıda bulunabilmeleriyle olur. Çalışma birimlerinde, organlarda, süreli toplantılarda yapılan serbest tartışma ve eleştirilerle örgütün ortak görüşleri, iradesi bir süreç içinde oluşturulur. Bu oluşturmada, Parti organ, kuruluş ve birimleri arasında fikir ve haber alışverişi önemli, vazgeçilmez bir rol oynar. Somut kararlar Partinin yetkili organlarınınca alındığında, üyeler Partinin canlı yaşamına fikir ve eylem düzeyinde katkıda bulunmanın doyumluluğu ve Parti'nin irade ve eylem birliğinin sağlanması gereğinin bilinci içinde güvenle o kararlara uyar ve kararların pratikte gerçekleştirilmesine çalışırlar.

Parti gazetesi, tüm örgütün tek irade, tek karar, tek eylem öznesi olarak hareket edebilmesi için gerekli bu fikir ve haber alışverişini, görüş ve kararların ortaklaşa oluşturulmasını sağlayan tek araç değilse de, önemli araçlardan biridir. Parti gazetesi bu işlevi yerine getirmek için çıkarılır.

Parti birliğini, bilinç ve mücadele yeteneğini yükseltecek, politik bilinç kazandıracak diğer bir yöntem de parti içi eğitimidir. Sosyalist eğitim bir yandan bilimsel sosyalizmi teorisi ve pratikte kazanılmış deneyimleriyle öğrenmek ise, öbür yandan da yurt ve dünyadaki olayları, gelişmeleri izlemek, onları bilimsel sosyalizm açısından yorumlayabilme ye-

tenegini kazanmaktır. Parti gazetesi belli başlı yurt ve dünya olaylarını bilimsel sosyalist açıdan yorumlayarak vermek suretiyle parti eğitimine de katkıda bulunacaktır.

Partinin gücü irade, karar, eylem ve örgüt birliğine dayandığı kadar örgütün çapına, genişliğine de dayanır. Niteliğin yüksek tutulmasıyla birlikte nicelik de önemlidir. Parti gazetesinin iyi dağıtılması ve gittikçe artan sayılarda okunmasının sağlanması yeni yeni örgütlenmelerin oluşturulmasına yol açacaktır. Gazetenin dağılımı ve okutulması hareketlerinin yaratacağı kümelenmeler, çevreler içinden yerel örgütlerin kurucuları ve ilk yöneticileri, üyeleri çıkaracaktır. Partimiz, Genel Merkez'den ve kurulu il merkezlerinden arkadaş göndererek temas ve ilişki kurma fırsatını henüz bulamadığı yerlere Parti gazetesi yoluyla uzanacak, sesini duyuracak, etkisini hissettirmeye başlayacaktır. Parti birliğini pekiştirmek, bilincini yükseltmek alanlarında olduğu kadar Partinin örgütlenmesini yaymak ve genişletmek alanında da Parti gazetesi önemli rol oynayacaktır.

Gazetenin dikkatle okunması, mümkün olan en geniş ölçüde dağıtılıp satılması, abone kaydedilmesi Parti üyelerinin görevleridir. Ayrıca üyeler ve parti sempatisi okuyucular gazetenin gönüllü muhabirleriymiş gibi, kendi yörelerinden gazeteye haberler, röportajlar, çeşitli sorunlar üzerinde incelemeler göndermelidirler. Yerel parti örgütleri, çalışma ekipleri bu haberleşme ve yazışma işlerini düzenlemeye yardımcı olacaklardır. Ülke yüzeyine yayılmış böyle bir haberleşme şebekesinin oluşması hem yukarıda sözünü ettiğimiz parti içi bilgi ve fikir alışverişine, merkezle çevreler arasında ilişkilerin geliştirilmesine, hem de ülke gerçeklerinin daha yakından, daha somut ve ayrıntılı olarak öğrenilmesine hizmet edecektir.

Ve nihayet Parti gazetesinin yayınlanması merkezde bir yazar ve yayın yöneticisi, seksiyonu kadrosunun, çevrelerde de muhabir - yazar ve araştırmacı - incelemeci unsurların yetişmesine yarayacak ve giderek daha büyük, daha kaliteli süreli yayın organlarının, belki de bir günlük gazetenin, ülke basınında yerleşmesini mümkün kılacaktır.

Çark Başak bütün bu düşünce ve umutlarla yayına başlamaktadır. Başarısı tüm Parti üyelerinin elbirliğine, gönüllü çabasına, imadî manevî katkısına bağlı olacaktır.

**GENEL BAŞKAN
BEHİCE BORAN**

MC

DÜŞÜRÜLMELİDİR

7/8 Şubat günlerinde Genel Merkez'de toplanan Merkez Yönetim Kurulu örgüt sorunlarıyla birlikte iç ve dış politik durum değerlendirilmesini yapmış ve «MC iktidardan düşürülmelidir» kampanyasının açılmasını kararlaştırmıştır. Şubat sonuna kadar sürdürülecek kampanya boyunca afiş, bildiri yayınlanması, toplantılar düzenlenmesi planlanmış bulunuyor.

Türkiye'de dışa bağımlı kapitalizm tam bir çıkmaza girdi. 1975 yılının dış ticaret açığı 50 milyar lira. Cumhuriyet tarihinin en yüksek açığı bu. 1975 yılının bütçesi 9 milyar açlıkla kapanıyor. 1976 yılı açığı daha da çok olacak.

Nereden ve kimlerden kapanacaktır bu açıklar?

Bu açıklar şimdiye kadar hep işçilerin, emekçilerin sırtına yüklendi. Yine öyle yapacaklardır. Toplanan verginin en büyük bölümünü işçiler ve memurlar ödüyor Türkiye'de. Daha çok ödeyin denecektir. Para basacaklar. Enflasyonu körükleyecekler. Zamlar başladı ve birbirini kovalayacak. İşçilerin, memurların, emekçilerin gerçek ücretleri düşecek, geçim sıkıntıları artacak.

Burjuvazi işçi sınıfının yarattığı değere daha yüksek oranda el koymanın yollarını arıyor. İşçi sınıfının emeğine bir kere daha göz dikti. «Ücretlerin dondurulması» bayrağını açıyor. Bunu fiilî olarak uyguluyorlar. Memur maaşlarının katsayısı 9'da kaldı. İşçiler memur yapıyor, toplu sözleşmelerle ücretlerini arttırma imkanı ellerinden alınıyor.

Burjuvazi bununla da yetinmiyor. Yabancı sermayeye kapıları ardına kadar açma hazırlığı içinde. Yabancı tekellerle bu konuda uzlaşıyor.

Burjuvazinin ülkeyi yıkıntıya, uçurumun kenarına götürün bu politikası daha ne kadar sürüp gidecek? İşçi sınıfı ve emekçi kitleler daha ne kadar katlanacaklar buna?

Burjuvazi ve onun iktidarı MC de farkında ki, sürüp gitemeyecektir bu. Anti - demokratik baskılar, ilerici gençlerin kurşunlanması, faşist grupların artık işçilere de saldırmaya başlaması bu yüzdendir. Bir başbakan bunu bildiğinden «Ben Anayasayı tanıtmıyorum» diyebiliyor. Yolsuzlukları ört-

«Devamı 2. sayfada»

Ulusal Kurtuluş Savaşları

ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞLARI DESTEKLENMELİDİR.

— TİP PROGRAMI

Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Çağımız aynı zamanda ulusal kurtuluş hareketleri ve devrimleri çağıdır. Emperyalizm aşamasındaki kapitalist dünya içinde yer alan sömüren ve sömürülen toplumlar arasındaki çelişki ve çatışmalar keskinleşiyor. Ulusal kurtuluş hareketleri ve devrimler oluyor. Emperyalizmin sömürü ve etki alanı, kurtuluş hareketleri ve bu ülkelerin giderek bağımsızlığa kavuşmaları dolayısıyla sarsıntı geçiriyor.

Yirminci yüzyıl, başından itibaren ulusal kurtuluş hareketlerine tanık oldu. Türkiye bu ülkelerin başında yer aldı. Emperyalizme karşı savaştı. Halk, emperyalizmi yakından tanıdı. Emperyalizmin saldırganlığına karşı haklı bir kurtuluş savaşı verdi. Dünyanın bir çok ulusu da emperyalizme karşı bağımsızlık savaşı verdi; veriyor. İkinci dünya savaşından sonra, on iki yılda sadece Asya'da onyediyi ülke bağımsızlığını kazandı. Aynı gelişme Afrika'da oldu. 1955 ile 65 yılları arasında otuzdört Afrika ülkesi bağımsızlığını kazandı. Bu sayı bugün Asya ve Afrika'da yetmiş aştı. 1919'da dünyanın dörtte üçü bağımlıydı. Sömürge ve yarı sömürge idi. Bugün sömürge ülkelerin dünyada kapladığı alan dünyanın beşte birine indi. Ulusların bu zaferleri, dünyayı, emperyalizme dar ediyor. Emperyalizmin pazarı, ham madde deposu daralıyor. Dün Vietnam'da, bugün Angola'da daralma devam ediyor.

Ulusal kurtuluş savaşları dünya devrimci hareketinin bir parçasıdır ve sistemler arası gelişki ve mücadeleden bağımsız değildir.

Ezilen ulusların kendilerini ezen emperyalist devletlere karşı kesin mücadele vermeleri doğaldır, şarttır. Ulusal mücadele insanlığın gelişmesine hizmet eder. İlerici niteliktedir. Ve bu ulusal mücadele koşullar gerektirdiğinde silahlı savaşa dönüşür. Üstelik, bu savaş ilk başlatan kim olursa olsun haksız olan emperyalizm, haklı olan bağımsızlık savaşı veren halktır. Çünkü, emperyalizm varlığı ve niteliği gereği saldırgandır. Anti - emperyalist savaş veren halk ise savunu durumundadır. Bu yüzden de haklıdır. Tıpkı 1919'da Türkiye halkının haklı olduğu gibi. Tıpkı dün Vietnam - Kambocya halkının, bugün Angola halkının haklı olduğu gibi.

Ulusların gerçek kurtuluşları kapitalist sistem içinde kalarak gerçekleşemez. Hem kapitalist ilişkiler içinde kalmak hem de bağımsızlığı perçinlemek mümkün değildir. Çünkü emperyalist - anti emperyalist ülkeler çelişki si son tahlilde kapitalizmin temelindeki emek-sermaye çelişkisinden kaynaklanır. Bunun için ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelerin kapitalist üretim ilişkilerinin dışına çıkmaları zorunludur. İç yapılarını sosyalizm doğrultusunda değiştirmeleri zorunludur.

MC ve Sosyalist ülkelerle ilişkiler

Soğuk savaş döneminin büyük özelliği burjuvazinin anti - komünizmi her fırsatta önemli propaganda aracı olarak kullanmasıdır. Bir yandan emperyalist ve kapitalist dünya ile ilişkiler kurulur; ekonomik, teknik, kültürel anlaşmalar yapılır; emperyalist sistemle bağlar kuvvetlendirilir. Diğer yandan da, bu ilişkilerin yarattığı talanı gizleyerek, işçi sınıfının mücadelesini geriletecek bir kampanya yürütülür; demokratikleşme sürecinde en küçük bir adım bile «uluslararası mihraklar»a bağlanır.

Türkiye'de yıllardır bu taktik uygulandı. Bugün de MC partileri uygulamaya çalışıyor. Demokratik anlamda her hareket «beynelmi-nel komünizm»-in tertibi olarak gösterilmek isteniyor. Ama ne var ki, halk kitleleri artık bu sıfatlamalara pirim vermiyor; demokrasi-den yana tercihlerini yapıyor. Hele MC partilerinin dillerinden düşürmedikleri o sosyalist ülkelerle ilişkiler kurması, anti - komünizm silahını iyice etkisizleştiriyor.

MC iktidarı son iki ayda dört sosyalist ülke ile ciddi ilişkiler kurdu. Bulgaristan, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Çekoslovakya'nın ileri gelen devlet adamları Türkiye'ye davet edildi. MC partilerinin üyeleri çeşitli incelemeler için Romanya'ya ziyarete gitti. Bütün bu ilişkilerde ciddi adımlar atıldı. Ekonomik, teknik ve kültürel alanlarda karşılıklı anlaşmalar yapıldı.

Bütün bunların anlamı nedir?

Türkiye burjuvazisinin sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler kurması mutlak bir zorunluluğun sonucudur. Çünkü emperyalist - kapitalist dünya büyük bir bunalım içinde. Bu bunalım Türkiye sermayesine de yansıyor. Bir yandan bu bunalımın yansımaları, diğer yandan işçi sınıfının gelişen mücadelesi Türkiye sermayesini zor durumda bırakıyor. Üretim genişletilemiyor. Yatırımlar için gerekli para bulunamıyor. Ürünler pazar bulunamıyor. Burjuvazi bunların sıkıntısını çekiyor. Zorunlu ola-

rak da kredi için, borç için, uygun pazar koşulları için sosyalist ülkelerle ilişkiler kuruyor. Ekonominin yasaları işliyor. Yıllardır sosyalizme küfreden burjuvazi, onunla ilişki kurmak zorunda kalıyor. İktidarda Demirel bile olsa durum değişmiyor.

Türkiye ilk kez Ulusal Kurtuluş savaşı döneminde ilk sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği ile dostça ilişkiler kurdu. Daha sonraları dönem dönem iyi ilişkiler için denemeler yapıldı. Bu girişimler hep burjuvazinin bunalımlı dönemlerine rast geldi. Bir zorunluluk sonucu oldu. Menderes, Ürgüplü, 1971 öncesi Demirel bu tür girişimlerde bulundu. Demirel bugün de birkez daha şartların zorunlu sonucu olarak sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler deniyor.

Türkiye burjuvazisini bu ilişkilere iten diğer bir neden de sosyalist ülkelerin ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin barış için, detant için yürüttüğü mücadelenin başarısı oluyor.

Sosyalistler burjuva iktidarları eliyle de olsa sosyalist ülkelerle yakın ilişkiler kurulmasından ve dostluktan yanadır. İşçi ve emekçi kitleler de ülkemizin sosyalist devletlerle olan ilişkilerinin emperyalist ülkelerle kurulan ilişkilerden ne kadar ayrı düzeyde olduğunu böylece daha iyi değerlendiriyor, sosyalist ülkelerden alınan yardımlarla emperyalist ülkelerden alınanlar arasındaki nitelik farkını somut olarak görüyor. Gerçekten sosyalist ülkelerin verdiği krediler, düşük faizli ve uzun vadeli oluyor. Devletten devlete yapılıyor. Ülkenin sanayileşmesine katkıda bulunuyor. Geleneksel ihraç malları ile ödenmesi kolaylığı getiriyor. Belki hepsinden de önemli olarak, krediyi verenlerin bundan yararlanıp ayrı politik çıkarlar sağlamaları ve politik dayatmalarına yol açmıyor. Bütün bunları görerek kitlelerin anti - emperyalist bilinci, sosyalizme yakınlığı gelişiyor.

BÜTÜN KOMŞU ÜLKELERLE, DOSTLUK VE SALDIRMAZLIK PAKTI İMZALANMALIDIR. — TİP DEMOKRASİ BİLDİRGESİ

BALKAN İŞBİRLİĞİ KONFERANSI

Geçtiğimiz günlerde Balkanlardaki beş ülkeyi biraraya getiren bir konferans toplandı. Atina'da toplanan işbirliği konferansı Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan katıldı. Konferansın amacı, ekonomi, çevre koruma, ulaşım, enerji, haberleşme, teknik işbirliği, kamu sağlığı, turizm ve kültür alanlarında üye ülkelerin işbirliği olanaklarını aramak.

Balkan işbirliği konferansı girişimleri Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in önerisi ile başladı. Türkiye de bu konferansa katılma kararı aldı. Müsteşarlar düzeyinde yürütülen bu konferansa Türkiye'nin ve özellikle MC iktidarının katılmasının temel nedeni, sermayenin pazar ve finansman sorununa çözüm getirecek olanaklar yaratmak. Ayrıca, uluslararası planda MC iktidarının içine düştüğü yalnızlığı gidermek. Türkiye'nin konferansa katılmasının temel nedenleri bu olmakla birlikte konferans yine de önemlidir.

Konferans herşeyden önce, Helsinki Gü-

venlik ve İşbirliği konferansı kararlarının Balkanlarda uygulanması doğrultusunda ilk adım. Helsinki zirvesinin bölgesel planda pratiğe dö-külmesi. Daha önce 1934 ve 1953'deki Balkan antlaşmaları gibi kağıt üzerinde kalmayıp da pratikte geçerlilik kazanacak kararların alınması ve bu kararların uygulanması halinde, konferans bölge barışını ve Balkan ülkelerinin dostluğunu geliştirici bir girişim olabilir.

Şimdiden, bu girişimin bölge barışını, üye ülke halklarının dostluğunu geliştirici yönde bir ilk adım olabileceği söylenebilir.

Konferansın diğer ilgi çekici ve önemli yanı iki Nato üyesi, iki Varşova paktı üyesi ve bir de Bloksuzlardan olmak üzere beş ülkenin bir araya gelebilmesidir. Sosyalistler bütün dünyada olduğu gibi Balkan halklarının da barış içinde kardeşçe bir arada yaşamalarından yanadırlar. Bütün soğuk savaş kampanyalarına rağmen üç ayrı bloktan beş ülkenin biraraya gelebilmesi bu açıdan anlamlı ve önemlidir.